

**«ԴԱՏԱԿԱՆ ԲԺՇԿՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐ» ԹԵՄԱՅՈՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

**2025թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան (ՀՀ ԳԱԱ փորձաքննությունների ազգային
բյուրո)**

**ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային
ինստիտուտ» ՓԲԸ**

- Թիրախային լսարան՝ դատաբժշկական փորձագետներ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 5-15 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 70 տեսական և 105 գործնական կրեդիտ.
դասավանդողներ Արգամ Հովսեփյանին՝ ՇՄՁ 52 տեսական և 78 գործնական
կրեդիտ, Արամ Գահինապետյանին՝ ՇՄՁ 14 տեսական և 21 գործնական կրեդիտ,
Կարեն Մխիթարյանին՝ ՇՄՁ 46 տեսական և 69 գործնական կրեդիտ, Հովհաննես
Մխոյանին՝ ՇՄՁ 16 տեսական և 24 գործնական կրեդիտ, Անրի Ավագյանին՝ ՇՄՁ
22 տեսական և 33 գործնական կրեդիտ, Բասեն Աղախանյանին՝ ՇՄՁ 10
տեսական և 15 գործնական կրեդիտ, Լիլիթ Ավագյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 3
գործնական կրեդիտ, Նելլի Կիրակոսյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 3 գործնական
կրեդիտ
- Կոնտակտ 011300088

Շաբաթ 1		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն ՀՀ-ում դատաբժշկական փորձաքննության դատավարական և կազմակերպչական հիմունքները	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահինապետյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դատաբժշկական փորձաքննությանը վերաբերելի իրավական ակտերի ուսումնասիրություն	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահինապետյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Մահվան սահմանումը, մահացման փուլերը, արագ՝ սուր մահվան նշանները, դանդաղ մահվան նշանները	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան

	Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում, դիակի դատաբժշկական փորձաքննությամբ վաղ դիակային երևույթների ուսումնասիրություն, ներքին օրգանների ուսումնասիրություն	
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Դեպքի վայրի զննություն կատարելիս դիակի նկարագրության կարգը և առանձնահատկությունները, մահվան վաղեմության որոշման և դիակի դիրքի փոփոխված լինելու մասին վկայող հատկանիշները	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դեպքի վայրում դիակի արտաքին զննություն, վաղ դիակային երևույթների զարգացվածության աստիճանի ուսումնասիրություն: Վաղ դիակային երևույթների դատաբժշկական նշանակության համադրված վերլուծություն	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Դիակի դատաբժշկական փորձաքննության պարտադիր նշանակման առիթները: Դիակի կրկնակի դատաբժշկական փորձաքննության առիթները և կարգը: Արտաշիրիմում: Անդամահատված և կմախքացած դիակների դատաբժշկական փորձաքննության առիթները և կարգը	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դիահերձման մասնակցություն: Դիակի արտաքին և ներքին ուսումնասիրություն: Մահվան վաղեմության և մահվան պատճառի որոշում	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Հանկարծամահության դեպքերում դիակի դատաբժշկական փորձաքննության կարգը: Նորածինների դիակների հետազոտման առանձնահատկությունները:	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դիահերձմամբ կենդանածին և մեռելածին պտուղների տարբերակիչ հատկանիշների վերլուծություն: Հանկարծամահություն հանդիսացող ախտաբանական վիճակի հայտնաբերում	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան / Անրի Ավագյան
Շաբաթ 2		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն	Արգամ Հովսեփյան /

	Դատաբժշկական վնասվածքաբանության ընդհանուր հարցեր: Մեխանիկական վնասվածքներ, դրանց դասակարգումը, վնասվածքների առանձին տեսակների հատկանիշները, դատաբժշկական նշանակությունը	Կարեն Մխիթարյան / Բասեն Աղախանյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Աշխատանքի բաժանում՝ կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննությունների անցկացում: Օբյեկտիվ հետազոտության իրականացում: Լրացուցիչ հետազոտությունների համադրված վերլուծություն	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Բասեն Աղախանյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Վնասվածքներ բույթ և սուր գործիքներով	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Հագուստների վրա առկա վնասվածքների և մարմնական վնասվածքների համադրում և վերլուծություն	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Ավտոմոբիլային, մոտոցիկլետային, երկաթուղային, թրթուրային և օդային փոխադրամիջոցներից առաջացած վնասվածքների առանձնահատկությունները, դատաբժշկական նշանակություն ունեցող վնասվածքների տարբերակումը	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Հագուստների վրա առկա վնասվածքների և մարմնական վնասվածքների համադրում և վերլուծություն	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Հրազենային զենքերի խմբերը, տեսակներն ըստ լիցքավորման, կրակոցի մեխանիզմը, դրան ուղեկցող լրացուցիչ գործոնների տեսակները, գնդակի ազդեցության մեխանիզմները, մուտքի և ելքի անցքերի հատկանիշները: Հրազենային վնասվածքների դեպքում լաբորատոր հետազոտությունների տեսակները և մեթոդները, մինչմահու և հետմահու վնասվածքների տարբերակիչ հատկանիշները	Կարեն Մխիթարյան / Բասեն Աղախանյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Հագուստների վրա առկա վնասվածքների և մարմնական վնասվածքների համադրում և վերլուծություն, կրակոցի	Կարեն Մխիթարյան / Բասեն Աղախանյան

	լրացուցիչ գործոնների հայտնաբերման համար կիրառվող մեթոդների վերլուծություն	
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Կրակոցի ուղղության որոշման եղանակները, ընդհուպ կրակոցի տեսակները, կոտորակային զենքերից առաջացած վնասվածքների հատկանիշները: Պայթուցիկ նյութերից առաջացած վնասվածքների հատկանիշները: Հագուստների վրա առկա վնասվածքների և մարմնական վնասվածքների համադրում և վերլուծություն, կրակոցի լրացուցիչ գործոնների հայտնաբերման համար կիրառվող մեթոդների վերլուծություն	Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում	Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
Շաբաթ 3		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Բուժաշխատողների մասնագիտական իրավախախտումների դեպքերով դատաբժշկական փորձաքննության իրականացման կարգը և առանձնահատկությունները դեպքի բնույթից ելնելով, հետազոտման ենթակա օբյեկտները	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող կլինիկական դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Բժշկագիտության բնագավառի առաջատար նեղ մասնագետների հետ համատեղ փորձագիտական հանձնաժողովի նիստերի մասնակցություն	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան / Կարեն Մխիթարյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Բուժաշխատողների մասնագիտական պարտականությունների չկատարման, կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում կենդանի անձանց դեպքերով՝ պատճառված վնասի ծանրության որոշման կարգը	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող կլինիկական դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Բժշկական փաստաթղթերի և քրեական վարույթի նյութերի ուսումնասիրություն	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան / Կարեն Մխիթարյան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Մահվան դեպքերով՝ բուժաշխատողների կողմից թույլ տրված դեֆեկտների և բացթողումների ու մահվան միջև պատճառահետևանքային կապի որոշումը	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Բասեն Աղախանյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան /

	Թեմային առնչվող կլինիկական դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Ներքին օրգանների հյուսվածքաբանական հետազոտության արդյունքների հետ համադրված վերլուծություն	Բասեն Աղախանյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննության անցկացման կարգը, մեթոդիկան	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող կլինիկական դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Ամբուլատոր պայմաններում կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննության իրականացում	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Առողջական վիճակի դատաբժշկական փորձաքննության իրականացման կարգը և առանձնահատկությունները	Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Փորձաքննվողների օբյեկտիվ հետազոտություն, անամնեստիկ տվյալների և գանգատների արձանագրում, անհրաժեշտության դեպքում ստացիոնար պայմաններում նեղ մասնագիտական, կլինիկական, լաբորատոր-գործիքային հետազոտությունների անցկացում	Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
Շաբաթ 4		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Վնասվածքների դատաբժշկական դասակարգումը, վնասվածքի և վնասվածության տարբերակումը	Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Բժշկական փաստաթղթերի հետազոտության կատարում, համադրված վերլուծություն	Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Կոտրվածքների դատաբժշկական դասակարգումը և նշանակությունը	Հովհաննես Մխոյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Կոտրվածքի բնույթը, մեխանիզմը պարզելու համար կատարված ռենտգեն կամ ՀՇ հետազոտությունների պատկերներով հիմնավորում	Հովհաննես Մխոյան / Անրի Ավագյան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն	Հովհաննես Մխոյան /

	Բարձրությունից անկման տեսակների՝ ազատ, աստիճանական բնորոշ հատկանիշները	Բասեն Աղախանյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Մարմնական վնասվածքների առաջացման մեխանիզմի համապատասխան մեթոդներով տարբերակիչ եզրահանգում	Հովհաննես Մխոյան / Բասեն Աղախանյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Օղով խեղդման բնորոշ հատկանիշները, ճմլման ակոսի տեսքը, ձեռքերով խեղդման բնորոշ հատկանիշները	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Բնորոշ մարմնական վնասվածքների տարբերակիչ հետազոտություններ	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Կախման բնորոշ հատկանիշները, օղի, հանգույցի տեղակայման տեսակները, ճմլման ակոսի տեսքը, մինչմահու և հետմահու ծագման հատկանիշները	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Ճմլման ակոսի բնույթի, ձևի, ուղղության բնորոշ հատկանիշների պարզում և համադրված վերլուծություն	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
Շաբաթ 5		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Կրծքավանդակի և որովայնի սեղմման բնորոշ հատկանիշները՝ դիակի ներքին ուսումնասիրությամբ հայտնաբերվող փոփոխությունները	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Կոմպրեսիոն շնչահեղձուկի հայտնաբերման համար կիառվող մեթոդների քննարկում:	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Վնասվածքներ բարձր և ցածր ջերմաստիճաններից, էլեկտրականությունից, այլ ֆիզիկական գործոններից	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Կենդանության օրոք հրդեհի օջախում գտնվելու հատկանիշների հայտնաբերման մեթոդների վերլուծություն, էլեկտրանիշին բնորոշ հատկանիշների վերլուծություն:	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան

Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Մահվան պատճառի որոշումը, բարդությունները և ուղեկցող վնասվածքները կամ հիվանդությունները	Արգամ Հովսեփյան / Հովհաննես Մխոյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դիակի դատաբժշկական փորձաքննության առանձնահատկությունների վերլուծություն	Արգամ Հովսեփյան / Հովհաննես Մխոյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Մահվան խմբերը /տեսակները/, հանկարծամահության և հանկարծահաս մահվան տարբերությունը	Արգամ Հովսեփյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դիակի դատաբժշկական փորձաքննությամբ բռնի և ոչ բռնի մահերի տարբերակումը:	Արգամ Հովսեփյան / Անրի Ավագյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Մահվան անմիջական պատճառի որոշումը, զուգորդված /մրցակցային/ մահվան պատճառների դեպքում	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դիակի դատաբժշկական փորձաքննության իրականացում, մահվան անմիջական պատճառի և ուղեկցող հիվանդությունների հայտնաբերման առանձնահատկությունների վերլուծություն:	Արգամ Հովսեփյան / Արամ Գահնապետյան
Շաբաթ 6		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Հանկարծամահության սահմանումը, մանկական հասակում հանկարծամահության հիմնական պատճառները:	Անրի Ավագյան / Բասեն Աղախանյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Դիակի դատաբժշկական և դատափորձաքննական հետազոտություն, ստացված արդյունքների համադրված վերլուծություն:	Անրի Ավագյան / Բասեն Աղախանյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Սեռական վիճակի դատաբժշկական փորձաքննության կարգը և մեթոդիկան	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Ամբուլատոր պայմաններում հատուկ անամնեզի արձանագրում, արտաքին	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան

	սեռական օրգանների հետազոտություն համապատասխան մեթոդների կիրառմամբ:	
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Տարբեր մարմնական վնասվածքների նկարագրության կարգը ըստ մարմնական վնասվածքի տեսակի	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննության անցկացում:	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Պատճառված մարմնական վնասվածքների հետևանքով առողջությանը պատճառված վնասի չափի որոշման կարգը, գնահատման հատկանիշները	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Համապատասխան իրավական ակտերի և չափորոշիչների կիրառմամբ մարմնական վնասվածքների ծանրության աստիճանների գնահատում:	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Հանձնաժողովային դատաբժշկական փորձաքննության իրականացման կարգը և առանձնահատկությունները	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Հանձնաժողովային դատաբժշկական փորձագիտական հանձնաժողովային նիստերի հետազոտական մասի քննարկում և մասնակցություն:	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
Շաբաթ 7		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Վնասվածքի և վնասվածության տարբերակումը, քերծվածքների և արյունազեղումների դատաբժշկական նշանակությունը	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննության իրականացման շրջանակներում քերծվածքների և արյունազեղումների փորձագիտական գնահատում:	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան / Անրի Ավագյան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան

	վերքերի դատաբժշկական դասակարգումը և նշանակությունը	
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Ամբուլատոր և ստացիոնար պայմաններում փորձաքննվողների օբյեկտիվ զննություն և բժշկական փաստաթղթերի հետազոտություն:	Արգամ Հովսեփյան / Կարեն Մխիթարյան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Սուր գործիքներից առաջացող ծակած, կտրած, ծակած-կտրած վնասվածքների տարբերակիչ հատկանիշները	Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Ամբուլատոր և ստացիոնար պայմաններում փորձաքննվողների օբյեկտիվ զննություն և բժշկական փաստաթղթերի հետազոտություն	Կարեն Մխիթարյան / Հովհաննես Մխոյան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Կենդանի անձանց դատաբժշկական փորձաքննությունների դեպքերով «Փորձագետի եզրակացության» կազման կարգը:	Արգամ Հովսեփյան / Անրի Ավագյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Փորձաքննության իրականացման շրջանակներում ձեռք բերված տվյալների արձանագրում և «Փորձագետի եզրակացության» կազմում:	Արգամ Հովսեփյան / Անրի Ավագյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Կենսաբանական ծագման իրեղեն ապացույցների դատաբժշկական փորձաքննություն	Լիլիթ Ավագյան / Անրի Ավագյան/ Նելլի Կիրակոսյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող դեպքերի ներկայացում և քննարկում: Շրջայց դատաբժշկական փորձաքննությունների բաժնի դատագենետիկական, կենսաբանական ծագման հետքերի և քիմիական փորձաքննությունների բաժանմունքներ, մասնակցություն և արդյունքների համադրված վերլուծություն:	Լիլիթ Ավագյան / Անրի Ավագյան/ Նելլի Կիրակոսյան